

1. Дубинський І. Розвиток Інтернету в Україні відкриває нові можливості для маркетингових досліджень. // Маркетинг в Україні. – 2009 р. – №3. – с.11-13.
2. Матвійчук-Соскіна Н. Тенденції та шляхи розвитку мобільного маркетингу як інновації // Маркетинг в Україні. – 2009. - №1. –С. 37 – 40.
3. Global Market Research 2008. ESOMAR industry report in cooperation with KMPG Advisory. Published by ESOMAR, 2008. Amsterdam. The Netherlands. – 116 p. ISBN 92-831-0225-8.
4. Всеукраїнський портал про мобільний маркетинг // www/mobilemarketing.com.ua.
5. Krishnamurthy, S., 2001. A Comprehensive Analysis of permission Marketing // Journal of Computer mediated Communication. № 6.

ІНФОРМАЦІЯ - ОСНОВА ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ

Дубецька О.

Науковий керівник: Гапчак Т.Г., асистент

Анотація. У статті розглянуто роль інформації в управлінні та зв'язок інформаційного забезпечення із ефективним управлінням.

Ключові слова. Інформація, інформаційно-управлінська система, інформаційне забезпечення.

Вступ. На сьогоднішній день досить чітко зрозуміла роль інформаційних технологій, їхній розвиток, постійне вдосконалення відповідно зовнішнім і внутрішнім змінам з метою економічної стабільності та конкурентної спроможності підприємств.

В сучасних умовах, коли виробництво може досягати досить високих темпів - керувати по-старому неможливо. Інформація є основою процесу управління. За допомогою інформації реалізується зв'язок між суб'єктом і об'єктом або між керуючою і керованою частинами системи управління.

Управління має справу з величезними масштабами інформації, розмір якої безперервно збільшується в міру росту обсягів виробництва продукції. В цілому обсяг інформації зростає пропорційно росту обсягу виробництва.

Інформацію у сфері менеджменту часто образно порівнюють з нервовою системою, що забезпечує функціонування живого організму. Завдяки обміну інформацією між цими системами, якою управляють, інформацію про стан заданих параметрів виробляє команда управління і знову передає їх до системи, якою управляють, для виконання (прямий зв'язок). Надходження інформації про результати управління прийнято називати зворотним зв'язком.

Теорія інформації, основи якої були сформовані К. Шеноном, застосовується для визначення швидкості, з якою можна передавати інформацію каналами зв'язку. На швидкість передачі інформації впливають джерело сигналу (дискретний або безперервний сигнал), характеристики каналу зв'язку (його пропускна здатність) і шуму [7, с.520-525].

Практика свідчить, що в сучасних умовах ефективність управління значною мірою залежить від інформаційного забезпечення, від повноти інформації.

Постановка завдання. Потрібно дослідити значення інформаційних систем для управління підприємством.

Метою статті є визначення переваги просування підприємства до інформаційного забезпечення, завдяки якому здійснюється управління підприємством.

Об'єктом дослідження є розвиток інформаційних систем в управлінні.

Результати дослідження. Великого значення надається входженню України у світовий інформаційний простір. Ринок інформаційних технологій суттєво відстає від європейського, але досить багато підприємств усвідомлює, що інформаційне забезпечення є стимулюючим для подальшого розвитку самого підприємства і економіки в цілому.

Управління має під собою міцну основу – інформацію. Інформація- це сукупність різних повідомлень про зміни, які проходять у системі й навколишньому її середовищі. Управління як інформаційний процес складається з обміну інформацією між органом управління, керованим об'єктом і зовнішнім середовищем [1, с.161-165].

Організаційно-практична діяльність керівника багато в чому носить інформаційний характер, бо враховує одержану інформацію для прийняття рішень і передачу інформації про прийняті рішення. Інколи роль інформації в процесі управління абсолютизують. Процес управління не можна повністю зводити до перетворення інформації. Його зміст значно більший. Акт передачі інформації, складний соціально-психологічний процес взаємодії людей, який містить такі фактори, як обов'язок, воля, авторитет, мораль та ін [6, с.36-40].

У сучасних умовах можливості інформаційних систем невичерпні тому робляться спроби замінити значну кількість функцій керівника, пов'язаних зі збором, обробкою, збереженням і поширенням інформації, аналогічними функціями електронних систем.

Впровадження нових інформаційних технологій є зміна функціональних обов'язків осіб які

здійснюють керування. В наслідок чого існує два шляхи або з'являються нові додаткові обов'язки, або ж їх кількість скорочується, що спричинює звільнення співробітників.

Для різних стадій або етапів процесу управління роль інформації неоднакова. Для одного випадку важливий обсяг інформації, її види, можливості одержання нової, додаткової інформації, для другого - її рух, для третього - можливості її обробки [2, с.69-80].

Якщо визначена мета управління, то важливий обсяг інформації, її новизна, цінність, повнота тощо. Формування цілі є об'єктивнішим, якщо при розробці мети управління використовувались сучасні наукові дослідження.

В оцінці ситуації найбільше значення мають види інформації, що визначають можливість комплексного і системного підходу до цієї оцінки, а в подальшому - до розробки управлінських рішень. При розробці управлінських рішень і аналітичній діяльності велику роль відіграють можливості обробки відібраної для одержаного рішення інформації, що залежать від форми її подачі.

Підвищення вимог до організації служби інформації в системі менеджменту обумовлено високим динамізмом сучасного виробництва, частковою зміною параметрів основних факторів виробництва і вимог до одержуваної продукції (послуг). Тільки систематизована інформація дає змогу менеджеру визначати ефективність організаційно-економічних, агротехнічних, соціальних та екологічних заходів і залежно від умов, що складаються, змінювати намічену програму. Чим краще інформований менеджер, тим оперативніші, вищі за своєю якістю його рішення. Для того щоб прийняти правильне рішення, необхідно мати певну кількість інформації [5].

Забезпечення стійкого економічного розвитку підприємства вимагає переходу до інформаційного забезпечення. Тільки вміле використання переваг інформаційного забезпечення може забезпечити економічне процвітання та необхідні умови для вибору вільного напрямку розвитку підприємства.

Для стійкого розвитку інформаційної системи на підприємстві необхідно обов'язково визначити її місце в системі керування економічним об'єктом на всіх етапах життєвого циклу і забезпечити координацію дій з розвитком об'єкта керування. Як показує світовий досвід, успішне просування до інформатизації виробництва визначається насамперед тими цілями та пріоритетами, які є стратегічно перспективними для кожного підприємства [8, с.255-259].

Формування інформаційно-управлінської структури це завдання переважно технологічне, його рішення здійснюється програмними заходами та методами управління.

Перехід до інформаційного забезпечення підприємства вимагає посилення регулюючого впливу з боку керівництва на процеси інформатизації. Однак, потрібно враховувати особливості функціонування органів управління, які не повинні спиратися на методи прямого директивного управління особливо в умовах сучасної ринкової економіки. При впровадженні інформаційних технологій на підприємстві потрібні радикальні зміни кадрової політики [4, с.280-288].

При переході підприємства до повного інформаційного забезпечення буде досягнутий стійкий розвиток підприємства, підвищення рівня конкурентоспроможності на вітчизняному та можливість виходу на світовий ринок [3, с.212-219].

Діючі організації мають деякі розробки інформаційних систем тому не можна сказати, що їхня інформатизація створюється заново, і лише новостворені компанії чи підприємства можуть стверджувати, що будується нова інформаційна система. Як правило на вже діючих підприємствах здійснюється технологічна модернізація або впровадження нових інформаційних технологій без кардинальної перебудови системи керування і використання інформації.

Нове бачення інформаційних процесів, новий підхід до стилю та методів управління все це несе з собою інформаційне забезпечення підприємства.

Висновки. Одним із найбільш надійних індикаторів високого рівня управління є рівень розвитку інформатизації підприємства. Практичне використання інформаційних систем дозволяє:

- понизити трудомісткість розрахунків показників;
- підвищити оперативність ухвалення управлінських рішень;
- оперативно впроваджувати інноваційні зміни;
- підвищити показники стабільності діяльності підприємства;
- підвищити зацікавленість споживачів у продукції підприємства;
- збільшення обсягів виробництва й продажу продукції;
- розвинути систему електронної торгівлі, а також зменшити витрати на рекламну діяльність.

Отже, за рахунок вдалого управління за допомогою інформатизації підприємства, буде досягнуто підвищення конкурентоспроможності продуктів і послуг вітчизняного виробництва і забезпечення їх виходу на світовий ринок.

Література

1. Ганущак-Єфіменко, Л.М. Інформаційне забезпечення управління інноваційним розвитком підприємств, об'єднаних у кластер / Л.М. Ганущак-Єфіменко // Актуальні проблеми економіки. - 2009. - № 10. - С. 161-165.
2. Живко, З.Б. Інформаційна основа прийняття стратегічних управлінських рішень / З.Б. Живко, М.Л. Данилович-Кропивницька // Актуальні проблеми економіки. - 2008. - № 10. - С. 69-80.
3. Захарчин, Г.М. Інформаційне забезпечення процесу формування організаційної культури на підприємстві / Г.М. Захарчин // Актуальні проблеми економіки. - 2009. - № 10. - С. 212-219.

4. Заяць, В.М. Роль інформаційних технологій у формуванні стратегічного мислення менеджера / В.М. Заяць // Актуальні проблеми економіки. - 2009. - № 6. - С. 280-288.
5. Інформаційні системи в менеджменті: навч. посіб. / Глівенко С.В., Лапін Є.В., Павленко О.О. та ін.. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. – 407 с.
6. Новак, В.О. Інформатизація як конкурентна перевага підприємства / В.О. Новак, Ю.Г. Симоненко, М.Г. Луцький // Формування ринкових відносин в Україні. - 2007. - № 2. - С. 36-40.
7. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основи менеджменту: підруч. – К.: «Кондор», 2008. – 664 с.
8. Положенцева, К.Л. Удосконалення інформаційного забезпечення системи стратегічного управління регіонального АПК / К.Л. Положенцева // Актуальні проблеми економіки. - 2009. - № 10. - С. 255-259.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Порохня Ю.

Науковий керівник: Гапчак Т.Г., асистент

Анотація. *Досліджуються інформаційні технології в національній і регіональній економіці України, вивчаються та систематизуються особливості їх використання в економічній сфері.*

Ключові слова: *інформаційні технології, виробничий процес, система, технологія, економіка, ринок.*

Вступ. З перших років становлення інформаційні технології знаходяться в безпосередньому зв'язку з їх використанням в інформаційних системах різноманітних економічних об'єктів – підприємств, організацій виробничої та невиробничої сфери. В цих випадках інформаційні системи діють, як самостійні системи обробки даних, так і в ролі функціональних компонентів, які забезпечують управлінські процеси в рамках інших укрупнених систем. Такими системами, як правило, є автоматизоване управління виробничими та господарськими процесами промислових підприємств, фірм, корпорацій, фінансово-кредитних і комерційно-збутових організацій, систем даних наукових експериментів, економіко-математичних модельних комплексів, бібліотечного обслуговування і ряду інших сфер економічної діяльності.

Сучасний світ став надзвичайно динамічним та інформаційно насиченим, а своєчасна і достовірна інформація – потужним чинником світового прогресу практично у всіх сферах людської діяльності, зокрема в економіці, бізнесі, політиці, науці тощо. Однак можливість збирати, обробляти, зберігати та передавати інформацію споживачам-економістам, вченим, особам, що приймають рішення, може бути забезпечена лише за допомогою інформаційних технологій, розвиток яких базується на вдалому поєднанні технологічних можливостей обчислюваної техніки та спеціалістів високого професійного рівня.

Інформатизація й інформаційні технології останнім часом посіли у житті людей дуже важливе місце і стають фундаментом нових якісних змін у світі. Відкриваючи нові можливості, інформатизація потребує до себе уважного і дбайливого ставлення. Слід зазначити, що досі в Україні не зроблено конкретних кроків щодо підтримки цієї важливої галузі техніки, що позначилося на темпах її розвитку. Основне завдання інформаційної системи управління полягає у підпорядкуванні всіх внутрішніх процесів головним цілям організації.

Україна, починаючи з 2000 р., активно включилася в становлення інформаційного суспільства. Однак на цьому шляху виникає чимало труднощів, пов'язаних насамперед з недостатньою технічною базою, складним фінансовим забезпеченням цього процесу, неналежним законодавчим супроводом, а також відсутністю ґрунтовних наукових досліджень процесу формування інформаційного суспільства та його складових з урахуванням кращого зарубіжного досвіду, зокрема розгляду державницько-управлінського підходу до вирішення даної проблеми. Необхідність цього зумовлена тим, що зміни, які відбуваються в суспільстві внаслідок розвитку інформаційних технологій, суттєво впливають на зміст, функції та цілі управління державою. Це вимагає розвитку всієї системи державного управління, її перегляду з орієнтацією на здобутки найкращого зарубіжного досвіду використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, переходу до нових механізмів впливу на економічні, політичні та соціальні процеси.

Постановка завдання. За допомогою конкретних прикладів наголосити на необхідності застосування інформаційних технологій у сфері економіки, окреслити шляхи розвитку й стратегії запровадження цих технологій та систем, спираючись при цьому на досвід розвинених країн Заходу.

Результати дослідження. В наш час відсутність можливості взаємодії окремих засобів автоматизації чи навіть окрема технологія може стати стримуючим фактором, що робить використання інформаційних систем нерациональним. Більше того, для найконсервативнішої частини керівників використання інформаційних технологій стає приводом для відмови від відповідних капіталовкладень.

Розглядаючи реальний стан з впровадження інформаційних систем і технологій в Україні, слід зазначити, що досі запланованого фінансування робіт не було здійснено, внаслідок чого процеси використання інформаційних технологій істотно відстають. При цьому спостерігається така парадоксальна картина. Ще п'ять-сім років тому домінуючою була думка, що наше відставання від передових країн світу величезне. Вважалося, що наздогнати їх Україні зовсім неможливо. Але вже сьогодні можна стверджувати майже протилежне.